

sygn. akt VII Pa 44/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Sędziowie: SSO Renata Gąsior

SSO Zbigniew Szczuka (spr.)

Protokolant: protokolant Emilia Poddębniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 czerwca 2016 r. w W.

sprawy z powództwa (...) Spółki Komandytowej w L.

przeciwko S. G. (1)

o odszkodowanie za mienie nie powierzone

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 25 stycznia 2016 r., sygn. VI P 322/15

1. oddala apelację,

2. zasądza od (...) Spółki Komandytowej w L. na rzecz pozwanego S. G. (1) kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem
zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

SSO Zbigniew Szczuka SSO Marcin Graczyk SSO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2016 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygnaturze akt VI P 322/15 z powództwa K. Sp. K. z siedzibą w L. przeciwko S. G. (2) o odszkodowanie za mienie niepowierzone oddalił powództwo oraz zasądził od K. Sp. K. z siedzibą w L. na rzecz S. G. (1) kwotę 600,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji powołując się na przepisy art. 114-122 k.p. wskazał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu Rejonowego strona powodowa nie wykazała, aby w dniu 5 maja 2014 r. pozwany dopuścił się opisanego w pozwie uszkodzenia prawego przedniego słupka naczepy, a przedstawione dowody nie wskazują na to, aby uszkodzenia dokonał pozwany. Sąd I instancji podniósł, że przeprowadzone postępowanie dowodowe prowadzi do stwierdzenia, że K. Sp. K. z siedzibą w L. nie sprostала ciężarowi udowodnienia winy pracownika i szkody w postaci uszkodzenia naczepy marki K. o numerze rejestracyjnym (...).

W dniu 21 marca 2016 r. wpłynęła apelacja powodowej spółki, która zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego z dnia 25 stycznia 2016 r. w całości zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

- art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, tj. iż pozwany w dniu 5 maja 2014 r. dopuścił się uszkodzenia prawego przedniego słupka naczepy marki K. nr rej. (...), z jego winy oraz szkody, podczas gdy powód przedstawił logiczne i wzajemnie uzupełniające się dowody w postaci: zakresu obowiązków kierowcy, notatki z dnia 9 maja 2014 r., fotografii nr 1-3, protokołu przekazania z dnia 15 kwietnia 2014 r., protokołu zwrotu z dnia 28 listopada 2014 r., rachunku z dnia 21 listopada 2014 r., wezwań do zapłaty wraz z potwierdzeniami odbioru, pierwszej strony pozwu w sprawie XI P 335/15, zarządzenia o doręczeniu odpisu pozwu w sprawie XI P 335/15 oraz z zeznań świadków K. K. (2), M. H., S. C.;

- art. 232 w zw. z art. 3 w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 124 § 3 k.p. poprzez przyjęcie, że ciężar udowodnienia winy pozwanego za szkodę spowodowaną uszkodzeniem przedniego prawego słupka w naczepie powoda spoczywa na powodzie, podczas gdy z faktu tego pozwany wywodzi skutki prawne w postaci braku swojej odpowiedzialności za szkodę;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

- przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającej się uznaniem mocy dowodowej zeznań pozwanego,
- przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w odmowie wiarygodności i mocy dowodowej zeznań świadków K. K. (2), M. H. oraz S. C.,
- wyprowadzenie z materiału dowodowego tj. notatki służbowej M. H. z dnia 9 maja 2014 roku wniosków z niej nie wynikających, a ponadto sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym, że dokument ten jest niewiarygodny, co do okoliczności w nim opisanych, z tego względu, że pozwany powinien ustosunkować się do treści wskazanej w notatce, a co najmniej ją podpisać oraz z uwagi na konflikt pracownika z pracodawcą,
- brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonania jego oceny tj. załączonych do pozwu fotografii nr od 1-3 z pominięciem istotnej części tego materiału w postaci zeznań świadków K. K. (2), M. H., S. C. złożonych po okazaniu im fotografii nr 1-3, którymi potwierdzili, że widoczne na fotografiach nr 2-3 uszkodzenia pochodzą z naczepy kierowanej w dniu 5 maja 2014 r. przez pozwanego i przez niego uszkodzonej,
- brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonania jego oceny wybiórczo z pominięciem szczegółowej analizy Protokołu Przekazania z dnia 15 kwietnia 2014 roku oraz Protokołu Zwrotu z dnia 28 listopada 2014 roku, poprzez przyjęcie, że uszkodzenia słupka prawego przedniego nie mogły nastąpić w naczepie (...), która w dniu 5 maja 2014 roku jeździł pozwany,

2. naruszenia prawa materialnego, tj.:

- Art. 116 k.p. poprzez niewłaściwe jego zastosowanie do stanu faktycznego sprawy i przyjęcie, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia, iż pozwany w dniu 5 maja 2014 r. dopuścił się uszkodzenia prawego przedniego słupka naczepy marki K. nr rej. (...), jego winy, szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy faktem naruszenia obowiązków pracowniczych, a powstałą na jego skutek szkodą, podczas gdy zastosowanie powinien znaleźć art. 124 k.p.,

- Art. 124 k.p. poprzez niewłaściwe jego niezastosowanie do oceny odpowiedzialności materialnej pozwanego za mienie powierzone, zamiast art. 116 k.p. i przez to błędne przyjęcie, że to powód musi wykazać, że szkoda powstała z przyczyn zależnych | od pozwanego.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty na podstawie art. 386 § 1 w zw. z art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. powodowa spółka wniosła o: zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa w całości poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 2400,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych albo ewentualnie na wypadek uznania przez Sąd, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy lub że zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego, wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację z dnia 18 kwietnia 2016 r. pozwany wniosł o jej oddalenie w całości i zasądzenie na jego rzecz od powódki kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym według norm przypisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powodowej spółki z dnia 21 marca 2016 r. podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Na wstępie należy wskazać, że postępowanie apelacyjne ma merytoryczny charakter i jest dalszym ciągiem postępowania rozpoczętego przed Sądem I instancji. Zgodnie z treścią art. 378 § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, a w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

W kontekście zgłoszonych zarzutów stwierdzić należy, że spór w niniejszej sprawie dotyczył wykładni przepisów prawa procesowego i materialnego. Sąd Okręgowy zważył, iż zarzuty apelacyjne pozwanego koncentrowały się na kwestii prawidłowego zastosowania przez Sąd Rejonowy art. 233 § 1 k.p.c. i art. 232 w zw. z art. 3 w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 124 § 3 k.p. oraz przepisów prawa materialnego, tj. art. 116 i 124 k.p.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny, a swe ustalenia oparł na należycie zgromadzonym materiale dowodowym, którego ocena nie wykraczała poza granice wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. Dlatego też Sąd Okręgowy przyjął jako własne ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne Sądu I instancji.

Bezspornym w sprawie bowiem było, że powód uszkodził dach naczepy samochodu, którym kierował, a następnie poniósł koszty jego naprawy z własnych środków. Jednakże pozwana wskazywała, że jej pracownik dodatkowo uszkodził prawy przedni słupek naczepy. W ocenie Sądu II instancji pozwany w sposób jasny, logiczny i wiarygodny przedstawił ciąg wydarzeń zachodzących w dniu wypadku. Ponadto prawidłowo odmówiono wiarygodności zeznań tych świadków, którzy podnosili, że pozwany dokonał uszkodzenia spornej części samochodu. Powyższe stoi w opozycji do materiału dowodowego w postaci protokołu przekazania z dnia 15 kwietnia 2014 r., z którego wynika, iż naczepa posiadała „eksploatacyjne otarcia wewnątrz i zewnątrz oraz zagnieciony P. (prawy) narożnik”. Sąd II instancji zważył, że również zeznania świadków były ze sobą sprzeczne, gdyż świadek S. C. zeznał, iż naczepa była w stanie idealnym. Prawidłowo również odmówiono wiarygodności notatce służbowej sporządzonej przez M. H. z dnia 9 maja 2014 r. Sąd doszedł do przekonania, że ww. pismo zostało wytworzone jednostronnie przez osobę fizyczną i stanowi jedynie dokument prywatny. „Dokumentem prywatnym jest co prawda każdy dokument, który

nie jest dokumentem urzędowym, jednakże pismo stanowiące dokument prywatny musi spełniać ogólne warunki przewidziane dla wszelkich dokumentów jako środków dowodowych, tj. musi zawierać określoną treść, a także podpis wystawcy. Podpis stanowi element sine qua non dokumentu prywatnego, co wynika wprost z art. 245 k.p.c.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 września 2014 r., sygn. akt III AUa 2714/13) Zatem nie należy z treści pism o opisywanej randze wywodzić skutków prawnych. „Dokumenty prywatne nie korzystają z domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w nich zawartych, a więc każda osoba mająca w tym interes prawny może stwierdzić i dowodzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywistości.” (wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt

III AUa 479/12) W niniejszej sprawie powód dowiódł w całej rozciągłości, że nie uszkodził prawego słupka naczepy ze względu na zgromadzony materiał dowodowy, który w żadnym aspekcie nie wskazywał na zasadność roszczenia dochodzonego przez powodową spółkę,

co w swej istocie nie stanowi naruszenia art. 232 k.p.c. Sąd I instancji również zwrócił uwagę, że za dowód w sprawie nie mogą również świadczyć zdjęcia naczepy wykonane przez powódkę. Sąd doszedł do przekonania, że na fotografiach nr 2 i 3 widać co prawda wgniecenia i uszkodzenia samochodu, lecz nie jest wskazana data wykonania zdjęcia. Zatem nie można domniemywać, iż zdjęcia ukazujące istotnie zniszczenia pojazdu zostały wykonane tuż po rzekomym uszkodzeniu ich przez pozwanego. Dodatkowo nie można stwierdzić jednoznacznie, że fotokopie przedstawiają w istocie pojazd, którym miał kierować pozwany w dacie wypadku. W związku z tym należało pominąć w materiale dowodowe zdjęcia przedstawione przez powodową spółkę, gdyż na ich podstawie nie można zidentyfikować numeru rejestracyjnego samochodu.

W ocenie Sądu Okręgowego nie nastąpiło również naruszenie art. 232 w zw. z art. 3

w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 124 § 3 k.p., ponieważ ciężar udowodnienia winy pozwanego spoczywał w istocie na powodowej spółce. Zatem przechodząc również do analizy materialno-prawnej zarzutów apelacji wskazać należy, że prawidłowo nie zastosowano art. 124 k.p. do oceny odpowiedzialności pozwanego za mienie powierzone. „W art. 124 § 3 k.p. ustawodawca wprowadził domniemanie prawne winy pracownika. Domniemanie prawne stanowi szczególnego rodzaju normę prawną, która składa się z przesłanki i wniosku domniemania. Ta norma nakazuje uznać bez przeprowadzania dowodu fakt określony we wniosku domniemania, jeżeli zostanie udowodniony fakt stanowiący przesłankę domniemania. Przesłankami domniemania ustanowionego w art.

124 § 3 k.p. są: powstanie szkody wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez pracownika zobowiązania zwrotu lub rozliczenia się z powierzonego mienia oraz prawidłowość powierzenia mienia. Jeżeli te przesłanki są spełnione, art. 124 § 3 k.p. nakazuje uznać, że naruszenie zobowiązania jest następstwem okoliczności zależnych od pracownika,

a więc okoliczności przez niego zawinionych. Pracownik może uwolnić się od odpowiedzialności, jeżeli wykaże, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, sygn. akt III APa 6/15) Zdaniem Sądu II instancji

w niniejszej sprawie pozwany wykazał, że przedmiotowa szkoda nie miała miejsca podczas pełnienia przez niego obowiązków. Znamiennym jest na co zwracał uwagę Sąd Rejonowy, że powodowa spółka wystąpiła z powództwem cywilnym dopiero po kilku miesiącach od wystąpienia rzekomego zdarzenia. W ocenie Sądu Okręgowego opisywana okoliczność jest

z punktu widzenia zasadności rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie istotna, ponieważ wątpliwym jest, aby pracodawca oczekiwał kilka miesięcy na dokonanie naprawy przez pozwanego w sytuacji, gdy ww. rozwiązali łączący ich stosunek pracy będąc w sporze. Ponadto zgromadzony materiał dowodowy nie pozwolił ustalić, czy i kiedy faktycznie miało dojść do uszkodzenia pojazdu firmowego oraz kto mógłby ponosić za taki stan rzeczy odpowiedzialność. „Możliwe jest uwolnienie się pracownika od odpowiedzialności za szkodę w mieniu powierzonym również w przypadku udowodnienia, że szkoda powstała głównie

(a nie tylko wyłącznie) z przyczyn za które nie ponosi on odpowiedzialności. Konieczne jest jednak by pracownik udowodnił tę okoliczność z wysokim stopniem prawdopodobieństwa.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., sygn. akt I PK 87/09)

Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że pozwany w toku postępowania w sposób prawidłowy wywiązał się od odpowiedzialności za szkodę, a co za tym idzie, to na przeciwniku procesowym spoczywało udowodnienie ciężaru dowodu, z jakiego wywodzi skutki prawne zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 6 k.c.

Zatem Sąd Rejonowy prawidłowo dokonał rozważań prawnych na podstawie art. 116 k.p., zgodnie z którym pracodawca jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika oraz wysokość powstałej szkody. Zgromadzony materiał dowodowy nie dał jednak podstaw do uznania, że pracodawca wykazał naruszenie przez pracownika obowiązków pracowniczych. W związku z tym pozwany nie był winien ani nie ponosił odpowiedzialności za szkodę, która notabene nie została w ogóle udowodniona oraz nie zachodził ewentualny związek przyczynowo skutkowy pomiędzy zawinionym działaniem a powstałą szkodą.

Reasumując, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że apelacja pozwanej stanowiła co do zasady jedynie polemikę z trafnym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego i jako bezzasadna podlegała oddaleniu na mocy przepisu art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku zgodnie z ogólną regułą odpowiedzialności za wynik sprawy, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 w zw. z § 13 pkt 1 podpunkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Zbigniew Szczuka (spr.) SSO Marcin Graczyk SSO Renata Gąsior

Zarządzenie: (...)

(...)